

SYNAGOGA PATŘÍ MĚŠTU

str 3

Bytovka je Stavbou Vysočiny
Bytový dům pro seniory se architektce i stavitelům podařil a získal ocenění.

str 6

Výchovný ústav slavil
Dívky získaly v ýuční listy v oborech práce ve stravování a provozní služby.

str 13

Hrbovským hasičům je 80
V Hrbově a Svařenově byl velký den. Hasiči slavili a soutěžili, hrála k tomu kapela.

str 26

Petr Juda dostal cenu
Je volejbalistou roku 2023 a nejlepším trenérem volejbalové mládeže.

Zpravodaj města Velké Meziříčí, periodikum územního samosprávného celku.

Vydává Město Velké Meziříčí,
Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí,
IČ 00295671.

Vychází měsíčně v nákladu 5 800 výtisků pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov, Svařenov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavičce, Mostišťe a Olší nad Oslavou, zdarma.

Evidenční číslo MK ČRE 11 305.

Adresa redakce:

Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

Šéfredaktorka: Bc. Martina Strnadová

Redaktorka: Tina Kárníková

Redaktor: Petr Chňoupek

Telefon: 566 781 038, 724 063 930

E-mail: velkomezirisko@velkomezirici.cz

Tisk, roznos: SAMAB PRESS GROUP, a. s., tiskarna@samab.cz, Česká pošta, s.p.

V případě nedodání zpravodaje se obraťte na Českou poštu Velké Meziříčí (+420954 259 401). Můžete si ho vyzvednout také na recepci radnice.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátiť nebo upravit příspěvky bez předchozího souhlasu autora, v případě nedostatku místa je zcela odmítnout. Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory pisatele a nemusí se shodovat se stanoviskem vydavatele. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Velkomeziříčska bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Neoznačené příspěvky jsou zprávami vydavatele.

Toto číslo vychází ve středu 7. července 2023 (XXXIV. ročník).

Uzávěrka příštího čísla je 21. července 2023 ve 12:00.

Velkomeziříčsko v síti:
www.velkomezirisko.cz
@velkomezirisko

Podklady pro inzerci, blahopřání a společenskou kroniku přijímáme:

Pondělí: 13:00-17:00

Středa: 10:00-12:00

Pátek: 8:00-12:00

PRVNÍ ČÍSLO VELKOMEZIŘIČSKA VYŠLO V SOBOTU 1. března 1919.

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, milí sousedé, převzali jsme novou synagogu do vlastnictví města. Ač je to velké břímě, jsem přesvědčen, že bylo naší morální povinností to udělat. S hlasy, které říkaly, že její současný stav a využití jsou ostudou města, nezbývalo než souhlasit. Děkuji proto kolegům zastupitelům za jejich věcné jednání a konstruktivní přístup při rozhodování o dalším osudu této architektonicky hodnotné monumentální stavby. Pro ni i pro nás je to začátek nového příběhu, který jí navrátí důstojnost, jež jí bezpochyby právem náleží.

Výrazná novogotická stavba z režných cihel, která nese zajímavé prvky maurského slohu, vznikla dle návrhu brněnského architekta Augusta Prokopa před sto padesáti třemi lety. Stala se jednou z dominant města. Je nepřehlédnutelná. Nese v sobě odkaz našich předků, sousedů, kteří tu roky v poklidu žili do doby, než vše zpřetrhala válka. Sloužila jim nejen jako modlitebna, ale též jako místo společenských setkání. Naší snahou bude na to navázat. Vytvořit ze synagogy místo, kde se budeme setkávat při různých akcích. Komunitní centrum. Budova má k tomu výborný potenciál.

Ujít cestu ke kompletní opravě synagogy bude trvat několik let. Sloužit však může obratem. Máme k dispozici podrobný diagnostický průzkum stavebně-technického stavu objektu, zpracovaný Fakultou stavební Vysokého učení technického v Brně, z něhož plyne, že je budova staticky stabilizovaná, nezateká do ní, a proto bezprostředně nehrozí rychlé zhoršování jejího stavu. Můžeme tedy začít synagogu plnit životem, různými happeningy, výstavami, promítáním a dalšími akcemi tak, abychom obhájili budoucí investici, již synagoga vyžaduje. Dva roky starý průzkum VUT odhaduje náklady na památkovou obnovu objektu na třicet šest milionů korun. Dnes víme, že to bude víc, půjde o vyšší desítky milionů korun. Prioritou tohoto volebního období je však jednoznačně rekonstrukce náměstí, která začne v roce 2025, a pro kterou musíme vyčlenit peníze přednostně. Synagoga proto musí počkat.

Co uděláme ze všeho nejdřív bude vizuální očista budovy a jejího okolí. Současnému nájemníkovi již běží výpovědní lhůta, takže má něco málo přes jeden měsíc na to, aby se vystěhoval a vyklidil prostory. My odstraníme cedule zvoucí k levnému nákupu a prostory kolem budovy upravíme, vyčistíme a začneme chystat k tomu, abychom objekt co nejdříve otevřeli veřejnosti. Bude třeba upravit sociální zázemí a udělat novou elektroinstalaci. Také musíme vybrat provozovatele budovy.

Minimálně jednu akci v synagoze chceme uspořádat už letos. Další budou následovat. Nabídka umístění výstavy o židovské komunitě máme od předsedy Židovské obce Brno Jáchyma Kanarka už nyní. Taktéž s ředitelkou organizace Muzeum Velké Meziříčí Irenou Tronečkovou a profesorem Stehlíkem z Národního muzea hovoříme o tvorbě scénáře stálé výstavy přímo pro naši synagogu. Budova by tak mohla být otevřená veřejnosti i v době, kdy v ní nebudou probíhat akce. Já sám v ní vidím i koncert festivalu Concentus Moraviae, přednášky filozofického festivalu či absolventské koncerty žáků ZUŠ. To je program, který do synagogy svým charakterem vyloženě patří a dokáže využít jejího genia loci – jejího „ducha“.

Milí Meziříčané, užijte si prázdniny!

**Váš starosta,
Alex Kaminaras**

PROMĚNA INTERNÁTU V BYTOVKU JE KORUNOVÁNA ÚSPĚCHEM

Nový bytový dům pro seniory U Světlé disponuje 30 byty 1+kk a 2+kk, které jsou bezbariérové či upravitelné. Celkové výtvarné řešení budovy je střízlivé, používá barvy v šedých a zemitých odstínech, kvalitní materiály a detaily. U domu je 27 parkovacích stání a celý areál v klidném prostředí je upraven jako relaxační zóna pro klienty s ohledem na zajištění jejich kvalitního bydlení a prožití důstojného stáří.

Bytový dům pro seniory U Světlé byl oceněn Stavbou roku 2022 Kraje Vysočina. Starosta Alexandros Kaminaras přijal na radnici všechny, kteří se o úspěch zasloužili.

Bytový dům byl oceněn za kultivovanou přestavbu budovy internátu na malometrážní byty s relaxační zónou.

„Stavba to nebyla snadná. Děkuji vám všem za nasazení, přístup a dobře odvedenou práci, která byla korunována takovým úspěchem. Je to skvělá reklama pro firmu i pro město,“ přivítal starosta Kaminaras zástupce společnosti Building Centrum HSV a architektku Evu Uchytílovou, kteří se na stavbě městského bytového domu podíleli. „Oceňuji zájem města, jehož zástupci stavbu pravidelně kontrolovali, komunikovali s námi, všechno si hlídali. Takový zodpovědný přístup firmu doslova nabíjí,“ odvětil Karel Věžník, jednatel společnosti Buil-

ding Centrum, a společně se starostou vyzdvihl i návrh architektky Uchytílové, které se podařilo z původního internátu doslova vykřesat tak krásný dům, a to včetně jeho okolí.

Bytový dům slouží seniorům, první už se do něj nastěhovali. Aktuálně město jedná s krajem o možném průchodu z Hornoměstské ulice přes tělocvičnu, aby obyvatelé domu nemuseli obcházet celý blok až nahoru do ulice U Světlé. V přípravě je i zřízení recepce s centrálním pultem propojeným s SOS náramky, jež budou mít obyvatelé u sebe. Ty jim v případě náhlých zdravotních potíží mohou zachránit život, neboť přivolají pomoc.

Martina Strnadová

PODPRSENKY V SYNAGOZE KONČÍ

Nová synagoga ve Velkém Meziříčí změnila majitele a patří městu. Po desetiletích jednání, hledání vhodného využití i peněz na opravu město přijalo dlouhodobou nabídku Židovské obce Brno a budovu i s pozemkem od ní převzalo do svého vlastnictví zadarmo na základě darovací smlouvy. Učinilo tak zásadní krok k navrácení důstojného využití jednoho ze symbolů Velkého Meziříčí.

MARTINA STRNADOVÁ

Převzetí synagogy schválilo zastupitelstvo na svém zasedání 27. června. „Považuji to za významné rozhodnutí. Děkuji také zástupcům Židovské obce Brno za vstřícnost a dobré vztahy. Dohodli jsme se, že změnou majitele naše spolupráce nekončí. Chtěli bychom propojit starou i novou synagogu a pozemky mezi nimi v jeden živý celek,“ uvádí starosta Alexandros Kaminaras a dodává: „Naším cílem je Novou synagogu pozvolna oživit, začít ji plnit přednáškami, koncer-

ty, výstavami, promítáním filmů, workshopy, happeningy či charitativními akcemi. Všim, co obhájí budoucí investici, kterou objekt skutečně vyžaduje. Jsem přesvědčen, že je naší morální povinností to všechno udělat, aby se synagoga stala nedílnou součástí společenského života ve městě a důstojně odkazovala na početnou židovskou obec u nás.“

„Dohodli jsme se na bezplatném převodu synagogy i na jejím budoucím využití pro kulturní účely, a to v duchu židovských

tradic a podle zásad neodporujících judaismu a původnímu účelu stavby. Završujeme tak mnohaleté úsilí o vhodné a smysluplné naplnění budovy, které bude odpovídat nejen významu této kulturní památky, ale i potřebám a zájmům města a jeho obyvatel," potvrdil předseda Židovské obce Brno Jáchym Kanarek. Využití synagogy k občasným akcím její stav umožňuje. Dle stavebně-technického

průzkumu je budova stabilizovaná. Ovšem bez nákladné rekonstrukce se do budoucna neobejde. „V dohledné době to ale nebude. Máme rozjetou rekonstrukci zimního stadionu, čeká nás knihovna a náměstí. To jsou velké investice," říká starosta.

Novogotická synagoga z roku 1868, již dle návrhu architekta Augusta Prokopa postavil Václav Roučka za 25 tisíc zlatých, plnila svůj účel do roku

1940. Tehdy byla poškozena nacistickými vandaly a od roku 1943 využívána jako týlové skladiště německé armády. Po druhé světové válce pak sloužila jako sklad několika subjektů, a to až do roku 1991. V současné době je v ní tržnice s levným asijským zbožím. Ta nyní skončí.

Foto na titulní straně starosta Alexandros Kaminaras a předseda Židovské obce Brno Jáchym Kanarek

AUGUST PROKOP

*1838 Jihlava

† 1915 Gries u Badenu

Přední moravský a rakousko-uherský kunsthistorik, architekt a puristický restaurátor. Žil v Brně, kde byl ředitelem Moravského průmyslového muzea, a ve Vídni, kde se stal rektorem Vysoké školy technické.

Jeho dílem jsou novostavby nové synagogy ve Velkém Meziříčí (1867) i Lobkovické hrobky – pohřební kaple Panny Marie Bolestné v Netíně, která je posledním místem odpočinku členů šlechtických rodů Lobkowiczů, Harrachů a Podstatzky-Lichtesteinů. K hrobce vede lipová alej s křížovou cestou.

Dalšími novostavbami dle návrhu Prokopa jsou tělocvična Pod Hradem na Údolní v Brně (1867 a 1878), zámek v Rantířově u Jihlavy (1873), vila cukrovarníka Hermanna Redlicha ve Slavkově (1884) u Brna či kostel sv. Mikuláše ve Tvarožné (1880).

POSELSTVÍ VELKOMEZIŘÍČSKÉ SYNAGOGY

EVA KOČÍ VALOVÁ

Architektura je praměti umění. Ve vystavěném prostoru ukládáme vše – své tělo k úkrytu, své myšlenky k rozletu, své touhy k naplnění a svého ducha k posile. U každé stavby dominuje jedno z těchto poslání. To pak doplňuje touha po kráse a zdobnosti, tedy další umělecké projevy. Pokud lidé staví svatostánky, jejich potřeba nalézat sílu a moudrost se opírá o to, co nezbytně doprovází jejich životy – o vzájemnost, o pochození, o odpuštění, o porozumění. A toto vše je o jednom jediném – o důvěře. Proto se vracíme do svých domovů, proto vcházíme do kostelů, kaplí, bazilik a synagog...

Kolem té naší meziříčské synagogy chodíme s vědomím její existence pošramocené válkou a následně nedůstojným a násilným převedením do sféry ryze praktickoekonomické. Vytratil se její duch náboženský, vědomí setkávání, spojení komunity a zůstalo tiché přešlapávání na místě či hlasité vyzývání k aktivnímu zásahu. Nic z toho však v nás nevzbuzuje to nejpodstatnější – důvěru.

A synagoga chátrá, vypráví příběh nejen svých odžitých sto šedesáti let, ale i ty nejstarší příběhy Starého zákona. Těm nasloucháme všichni, ty prožíváme všichni... Je čas se opět setkávat, sdílet je, jít vstříc vstřícnosti a synagoga to nabízí.

Neberme důstojnost svědkům minulosti, ztrácíme tak svoji lidskou. Synagoga patří k nám, k našemu městu, jako ti, co tady žili a tvořili a vyprávěli dlouhý příběh nejen svých, ale i našich životů. Patříme k sobě. A tak pokorně naslouchejme, hledejme spojitosti a především pravdu. Pravdu v příběhu synagogy stojící v srdci města poblíž dalších sakrálních staveb. Všechny jsou „naše“, všechny slyší naše prosby, žijí s námi naše životy. Podle Cicera nejvíc ubližují ti, co nechtějí slyšet pravdu. Tak tedy naslouchejme. Ne pouze řečem druhých, ale především hlasu svému.

Sakrální stavby nesou punc lidské ryzosti – slouží k pokoře i rozletu lidského ducha. Brát jim jejich poslání je svatokrádež. Jsou místa určená k setkávání lidí, k uchování radosti a krásy, k předávání víry a naděje. Snad tedy meziříčské synagoze zase vrátíme to, co jí bylo násilně vyrváno a na co jsme zapomněli – důvěru. Vždyť všichni, ať se ocitáme kdekoli, vyslovujeme totéž:

*A dej mi sílu unést / všechno co změnit nemám sil
Odvahu abych to nač stačím / Na tomto světě pozměnil
A také moudrost abych znal / A od sebe to rozeznal
(Jan Skácel, Modlitba stará – stará!)*

SYNAGOGA PLNILA SVŮJ ÚČEL DO ROKU 1940

Kromě křesťanského města existovala ve Velkém Meziříčí v minulosti také samostatná židovská obec. V polovině 19. století se obě obce administrativně spojily. V té době měla židovská obec přes 1100 obyvatel. Protože stará synagoga k jejich shromažďování už nestačila, rozhodli se postavit novou budovu.

Nová synagoga vznikla za hranicemi bývalého židovského ghetta, na místě dvou křesťanských domů, které židovská obec již předtím zakoupila. Základní kámen byl položen 2. 7. 1868 a dne 7. 7. 1870, tedy za 2 roky, byla budova v pseudogotickém slohu zkolaudována. Autorem projektu byl vídeňský architekt August Prokop, stavbu postavil místní stavitel Václav Roučka za 25 tisíc zlatých.

Budova byla postavena z neomítnutých červených a v menším množství černých cihel. Okna zdobily barevné vitráže se symbolem Davidovy hvězdy a ve dvou omítnutých pruzích nad vchodem byly umístěny hebrejské citáty z Bible. Vnitřek synagogy odpovídal již modernějšímu pojetí, kdy řečniště bylo přesunuto blíže ke svatostánku a lavice byly umístěny rovnoběžně podobně jako v křesťanských kostelích. Ze tří stran obklopovala chrám ženská galerie nesená litinovými sloupy. Zajímavý byl také zdobený strop ve tvaru nepravé klenby.

Synagoga plnila svůj účel do roku 1940, kdy byla poškozena nacistickými vandaly. Od roku 1943 pak byla využita jako týlové skladiště německé armády. Po 2. světové válce se v jejím užívání sice postupně vystřídalo několik subjektů, přesto však až do roku 1991 sloužila jako sklad. Do prostoru chrámu byl na úrovni galerií vestavěn dělicí dřevěný strop, který je v budově dosud. Po restituci je budova pronajímána k obchodním účelům.

Marie Ripperová

VÝSTAVBA NA HLINIŠTÍCH MÁ PRAVIDLA. POZEMKY SE ZAČNOU PRODÁVAT V ŘÍJNU

Pravidla pro výstavbu domů a informace o možných formách prodeje pozemků lidem představil starosta Alexandros Kaminaras na veřejné prezentaci územní studie lokality Hliniště III. Pozemky se začnou prodávat nejdřív v říjnu, zájemci se mohou hlásit už teď.

MARTINA STRNADOVÁ

Veřejné projednání proběhlo v úterý 13. června v Jupiter clubu. Zájem o informace týkající se nově vznikající rezidenční lokality na Hliništích byl velký, lidé zaplnili koncertní sál. „Chceme nastavit jasná pravidla pro výstavbu a vytvořit prostředí takové, aby se v něm obyvatelům dobře žilo. Nechceme nikoho omezovat, naším cílem je, aby lokalita vypadala dobře, a to nejen na Hliništích. Slušné úrovně stavební kultury hodláme dosahovat i jinde ve městě,“ uvedl starosta Kaminaras.

Na Hliništích vzniká jedenadvacet nových stavebních pozemků o průměrné velikosti kolem tisíce metrů čtverečních. „Jejich cena bude zřejmá až po dokončení stavby, což je na konci srpna. Je možné, že se dostaneme na 3.000–3.500 korun za metr, ale cenu mohou ponížít zastupitelé,“ sdělil starosta. O formě jejich prodeje už rozhodlo zastupitelstvo města na svém jednání 27. června. Stavební pozemky v lokalitě Hliniště III bude město prodávat za pevnou cenu. V případě vícero zájemců o tentýž pozemek o kupujícím rozhodne los.

Zájemci o koupi pozemku se mohou hlásit přímo na starostův e-mail: kaminaras@velkemezirici.cz. „Možná jde o jednu z posledních možností, neboť dle strategického plánu města už by na okrajích Velkého Meziříčí individuální rodinné bydlení vznikat nemělo,“ připomněl Kaminaras.

Rezidenční lokalita Hliniště III je v nadmořské výšce 460–500 m n. m. Dvacet jedna pozemků je rozloženo na ploše 3,6 hektaru. Docházková vzdálenost do centra města je kolem 15 minut.

A jaká bude regulace výstavby? Je daná stavební čára 6 metrů od hranice pozemku, na níž musí stát minimálně jedna fasáda domu. Minimální vzdálenost mezi domy činí 8 metrů. Je daný vjezd na pozemek, proti kterému bude umístěna případná garáž. Domy budou mít ploché střechy s maximálním sklonem 5 stupňů, mohou být i dvoupodlažní a vysoké maximálně 8 metrů. „Chceme omezit i termín trvání stavby tak, aby po delší době stavební ruch neomezoval už zabydlené majitele okolních pozemků,“ doplnil radní Tomáš Bílek. Pravidla pro výstavbu regulují i materiály, barevnost fasády, oplocení, terénní úpravy, řeší veřejnou zeleň. „Lokalita by měla mít klidného, harmonického ducha, nechceme žádné kontrasty. Nehodláme omezovat stavebníka, jen mu nastavit mantinely,“ uzavřel Alexandros Kaminaras.

Lidé se v diskusi zajímali o řešení průchodů z ulice Za Horou, zajištění popelářů, termín prodeje pozemků i o to, zda budou obyvatelé Velkého Meziříčí zvýhodněni. „Nebudou a dle zákona ani nemohou být zvýhodněni,“ vysvětlil starosta.

6. 6. 2023 brzy ráno přijala Městská policie Velké Meziříčí (MP) oznámení od zaměstnanců prodejny Kotvička, že jim zloděj ukradl zboží z přepravek na rampě v hodnotě přes 500 korun. Zaměstnanci uvedli, že muže zachytila kamera, kterou mají na rampě umístěnou. Po prohlédnutí záznamu z městského kamerového dohlížecího systému (MKDS) strážníci zjistili, kde se podezřelá osoba z krádeže pohybovala. Dalším pátráním MP zjistila, že se muž nachází na náměstí, tam si pro něj následně došla. Strážníci zloděje vyzvali, aby je následoval na služebnu k sepsání zápisu. Na služebně byla ověřena totožnost podezřelého a potvrdila se jeho přítomnost na záznamu z MKDS. Muž se k činu doznal. Uvedl, že měl hlad a neměl žádné finanční prostředky, proto se rozhodl potraviny odcizit. 33letý muž se bude zodpovídat z přestupku proti majetku před správním orgánem, ten bude rozhodovat o jeho vině a o výši správního trestu (pokuty), která se může vyšplhat až do výše 50 000 korun.

8. 6. 2023 v 19:50 hodin přijala MP telefonické oznámení, že v obci Hrbov-Svařenov se volně pohybuje pes bez průvodce nebo majitele. Jednalo se o velkého psa labradora. Hlídkka MP se dostavila na místo, kde se pokusila psa odchytit, ale akce byla bez výsledku, pes odběhl mimo obec a již se neukázał. Hlídkka poučila oznamovatele, aby v případě, že se pes znovu objeví, neprodleně informoval MP.

19. 6. 2023 v 17:15 hodin přijala hlídkka MP od občana nalezený batoh s peněženkou a doklady patřící občanovi z Hradce Králové. Hlídkka nález zadokumentovala a předala na ztráty a nálezy MÚ ve Velkém Meziříčí.

Za uvedené období MP odhalila 61 dopravních přestupků. Jednalo se především o přestupky spojené s parkovacím systémem v centru města, ale i přestupky z celého katastru Velkého Meziříčí. Jednalo se především o nedovolené stání na vegetaci, před vjezdem, v křižovatkách, zastavení a jiné porušení dopravního značení. V městysi Křižanov, kde MP měří překročení dovolené rychlosti na základě Veřejnoprávní smlouvy, radarem úsekového měření za uvedené období odhalila celkem 434 dopravních přestupků, které po zaevidování předává na odbor dopravy k jejich zpracování.

ÚDRŽBU ZAFINANCUJE MĚSTO

Radarové úsekové měření rychlosti funguje v Křižanově od 19. července loňského roku. Administraci přestupků zpracovává Městský úřad Velké Meziříčí. Systém se ukázal jako velmi účinný nástroj ke zvýšení bezpečnosti v Křižanově. Doprava na průtahu městem se výrazně zklidnila, což byla největší priorita.

Peníze vybrané na pokutách pokrývají náklady na jejich zpracování, ale část peněz se vrátí i do Křižanova. Zastupitelstvo města Velké Meziříčí na svém úterním zasedání schválilo poskytnutí finančního daru městysi Křižanov ve výši 131 tisíc korun. Tyto peníze by měly pokrýt náklady na údržbu, servis a metrologické ověření měřicího zařízení.

Od 19. července do 31. prosince loňského roku zaznamenaly rady 3 244 případů překročení rychlosti, což představuje v průměru necelých dvacet případů denně. Nejvíce případů bylo v prvních dnech a postupně jejich počet začal klesat, což je ten požadovaný pozitivní výsledek.

-pch-

DĚTI SI V LÉTĚ ZAHRAJÍ S TELKOU

Zlomyslný Černobíl se vrací na scénu s cílem totálně zničit telku, kterou z duše nenávidí. Rozhodl se vysát z ní šťávu, a zbavit ji tak všeho, co na ní mají lidé rádi. Pořady přestávají dávat smysl, mizí z nich třeba zábava nebo akce. Pomoz Prze a ostatním kamarádům z Děčka zastavit Černobíla a vrať telce kapku šťávy! To můžeš dělat plněním úkolů, které najdeš na zelených stanovištích a v Deníku zahránce, který dostaneš na stanovištích červených. Na obou typech stanovišť získáš samozřejmě i hesla, která tě dostanou do soutěže o ceny. Více informací se dozvíš v našem Turistickém informačním centru na radnici.

DO ŠKOL PŘITEČOU VELKÉ PENÍZE

Zastupitelstvo města na svém úterním jednání schválilo vyhlášení zadávacích řízení „Zlepšování kvality a dostupnosti vzdělávání ZŠ Oslavická - provedení stavebních prací“ a „Zlepšování kvality a dostupnosti vzdělávání ZŠ Oslavická - dodávky nábytku, audiovizuální techniky a výukových předmětů“.

Radnice získala v tomto programu dotace nejen pro ZŠ Oslavická, ale také pro ZŠ Sokolovská. Obě dotace jsou osmdesátiprocentní (z uznatelných nákladů). Pro Oslavickou jde o částku 36 000 000 korun a pro Sokolovskou 20 108 747,66 koruny. Na ZŠ Oslavická se bude pracovat od srpna 2023 do března 2024 (nelze vyloučit posun termínu např. kvůli dodatečným dotazům při zadávacím řízení) a na ZŠ Sokolovská o letních prázdninách 2024 a 2025.

Pracovat se bude v učebnách fyziky, přírodopisu, zeměpisu, chemie, jazyků, výpočetní techniky a robotiky. Dále pak ve fyzikálním kabinetu, fyzikálním skladu, přírodopisném kabinetu, kabinetu chemie, kuchyni a vybudována budou bezbariérová WC.

-pch-

POŽÁRNÍ NÁDRŽ V HRBOVĚ POTŘEBUJE OPRAVU

Rada města uvolnila z rezervy místní části Hrbov částku 100 tisíc korun na opravu hráze vodní nádrže na návsi v Hrbově, na které došlo k havárii. Netěsnost hráze byla zjištěna po jarních deštích, kdy začala voda vzlínat z přilehlé travnaté plochy a odtékat do uliční vpusti u nedaleké komunikace. Náklady jsou orientační, neměly by se však příliš lišit od cenové nabídky.

-pch-

ZPRÁVY OD HASIČŮ

Vůz skončil na střeše

V pondělí 5. června 2023 před pátou hodinou ráno zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice Velké Meziříčí u dopravní nehody osobního a nákladního vozidla na 136. km dálnice D1 ve směru na Prahu. Při nehodě došlo ke zranění řidiče jednoho z vozidel. Zraněný muž byl ošetřen zdravotníky. Hasiči provedli na havarovaných vozidlech protipožární opatření a místo události technicky zabezpečili.

Střet motorky s dodávkou

Ve středu 14. června 2023 před desátou hodinou vyjela jednotka profesionálních hasičů ze stanice Velké Meziříčí k nehodě motocyklu a dodávky v ulici Třebíčská ve Velkém Meziříčí. Při nehodě došlo ke zranění řidiče motocyklu. Zraněného ošetřili zdravotníci. Hasiči provedli na havarovaných vozidlech protipožární opatření a místo události technicky zabezpečili.

Kroužkování čápů

Jednotka profesionálních hasičů ze stanice Velké Meziříčí ve středu 14. června 2023 dopoledne na sedmi místech pomohla ornitologům zkontrolovat a okroužkovat mláďata čápa bílého. Pětadvaceti mláďatům se v hnízdech daří dobře.

npor. Jiří Doležal,
velitel stanice Velké Meziříčí

PŘIJELA POUŤ A PŘIVEZLA SPOUSTU ZÁBAVY

Velké Meziříčí v červnu žilo poutí. Lidé se bavili, zpívali, tančili na náměstí, děti to táhlo na kolotoče do Svitů, mnozí slavili pout' u sv. Mikuláše a někdo nevěděl, kam dřív.

Počasi chvílemi strašilo přeháňkami a návštěvníky poutových slavností zahánělo pod velké kryté posezení, ale celý program dopadl na výbornou. Náměstí bylo plné lidí všech věkových kategorií jak na zábavu se skupinou Accort, tak na koncerty. Na kapelu Poletíme? se jich sešlo dle očekávání nejvíc. Však taky frontman Rudolf Brančovský už patří mezi místní a vystupoval v podstatě doma. „Moc děkujeme za pozvání, jsme rádi, že můžeme hrát tady na tom krásném náměstí ve Velkém Meziříčí,“ přivítal z pódia posluchače a už to jelo – Mařena, Holky pitomý,

Mám depresi rád nebo Pojd' se mnou, láska má. Ale i koncerty We are Domi a Toot Ensemble si účastníci pochvalovali. Techno v podání živých nástrojů od poslední jmenované pražské skupiny překvapilo, nadchlo a roztančilo všechny. Dechovky potěšily zase jinou skupinu posluchačů. Vybrat z programu si mohl opravdu každý. O burgery, klobásky, hranolky, točeného Harracha a další dobré jídlo a pití byl zájem a občerstvení jistě zaujalo i slušnými cenami. U stánků bylo stále plno.

Lidé se přelévají střídavě z náměstí do Svitů na poutové atrakce. Ty nabízely klasiku.

„Děkuji všem, kteří se na organizaci poutových slavností podíleli. Máme pozitivní ohlasy od návštěvníků koncertů i zábavy. Program na náměstí si užívali. Spokojeni byli i provozovatelé poutových atrakcí,“ zhodnotil starosta Alexandros Kaminaras.

Martina Strnadová

Evropský
Festival
Filozofie
Velké Meziříčí

FESTIVAL FILOZOFIE NABÍDL TŘIADVACET PŘEDNÁŠEK, KONCERTY I DIVADLA

Sedmnáctý ročník Evropského festivalu filozofie se uskutečnil na téma lokální vs. globální. To se promítlo do všech přednáškových bloků. Diskuse se dotkla aktuálních témat ze všech možných úhlů pohledu.

Víc než tři desítky zajímavých hostů z rozmanitých oblastí vědeckého, ale i společenského života nabídly od 1. do 7. června ve Velkém Meziříčí příležitost k zamyšlení všem, kdo rád poznávají současný svět v širších souvislostech.

Programovou skladbu festivalu jsme uspořádali podle přání našeho publika. O víkendu jsme nabídli akce v dopoledních, odpoledních i večerních hodinách. Odborný program naplnilo 23 přednášek. Největší zájem byl o vystoupení Magdy Vášáryové, Václava Bělohorského, Františka Kinského, Danuše Siering s Janem Podstatzkým Lichtenstein, Tomáše Sedláčka. Také vystoupení ostatních přednášejících se těšila zájmu posluchačů.

V rámci doprovodného programu se uskutečnily 4 koncerty, výstava a au-

torské čtení haiku, dvě divadelní představení, z nichž bylo jedno pro děti. MAS Most Vysočiny uspořádala na náměstí jarmark. Velký zájem byl o talk show Zbigniewa Czendlika a Marka Orko Váchy. S velkým ohlasem se setkala festivalová ochutnávka Poutník chodí pěšky. Své diváky si našel komponovaný program haiku. Velkou radost mám ze zařazení výukového interaktivního bloku pro žáky 6. tříd ZŠ s ukázkami významné lokální architektury a uměleckých děl v krajině města i krajině volné. Děkuji manželům Veličkovým a Alici Trojanové za skvělý nápad. Festival tradičně zakončil koncert v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Concentus Moraviae.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří stáli za přípravou a organizací vlastního průběhu festivalu. Festival nelze

pořádat bez patřičné podpory. Hlavním finančním garantem EFF je dlouhodobě město Velké Meziříčí. Odbornými garanty festivalu jsou Filosofický ústav AV ČR a Filozofická fakulta MU v Brně. Finančně festival podporuje Kraj Vysočina a Akademie věd ČR. V odborné přípravě festivalu odváděl skvělou práci programový výbor: Pavel Baran, Josef Krob, Ondřej Seveček, Petr Dvořák, Michael Hauser, Juraj Hvořecký. Festival se uskutečnil díky podpoře týmu Muzea Velké Meziříčí vedeného Irenou Tronečkovou a vstřícnosti hraběte Jana Podstatzkého Lichtenstein. Technicky a organizačně akci zajistili pracovníci Jupiter clubu, ORO, Tomáš Rozmarýn, HŠ Světlá a Střední odborná škola řemesel. Děkuji také Petrosu Martakidisovi za skvělou práci na poli grafiky a propagace. Radim Svoboda a Libor Smejkal zaznamenali průběh festivalu svými kamerami a fotoaparáty. Velký dík patří všem návštěvníkům a posluchačům za účast. Velmi si vážím vaší podpory a zájmu o festival.

Milan Dufek

DÍVKY Z VÝCHOVNÉHO ÚSTAVU SE VYUČILY. BUDOU VZOREM DALŠÍM NÁSLEDOVNICÍM

Pětice dívek z výchovného ústavu ve Velkém Meziříčí zdárně absolvovala střední školu a získala výuční listy. Slavnostně je převzaly z rukou starosty města Alexandrose Kaminarase, který úspěšným žákyním popřál hodně štěstí v životě.

Dívky se vyučily v oborech práce, stravování a provozní služby na střední škole,

le, která je součástí výchovného ústavu. „Ne všem se podaří této mety dosáhnout. Můžete být na svůj úspěch pyšné a být i vzorem pro další děvčata v ústavu,“ ocenil dívky starosta a vybídl je: „Vracejte se za nimi a inspirujte je.“

„Opravdu to není samozřejmost,“ připojila se ředitelka výchovného ústavu Martina Hladíková a dodala: „Cesta to

bývá trnitá pro děvčata i pedagogy, ale podařilo se. Díky za týmovou spolupráci patří všem.“

Výchovný ústav v Meziříčí funguje od roku 1932, tehdy jako Masarykův okresní dětský domov. Dnes má kapacitu 42 dívek ve věku 15–18 let, kterým poskytuje mimoškolní výchovu i vzdělání.

Martina Strnadová

VELKÉ MEZIŘÍČÍ NAVŠTÍVIL SENÁTOR

Na velkomeziříčskou radnici zavítal senátor za Žďársko Josef Klement. Se starostou Alexandrosem Kaminarase probrali mnoho témat, která se bezprostředně dotýkají života ve městě.

Diskutovali o novele stavebního zákona a s ní související změně v evidenci územních studií, o sálu pro ZUŠ Velké Meziříčí, o navýšení daně z nemovitosti i o převzetí nové synagogy. Zamýšleli se nad řešením složité dopravní situace uvnitř města a s tím spojené možnosti bezplatného využívání D1 v úseku mezi dálničními sjezdy. Z dopravní analýzy v rámci pořizování IPRM (strategického plánu) však vyplývá, že by to velký přínos nemělo. Vyzdvihli také unikátnost Evropského festivalu filozofie.

-jau-

HASIČI OSLAVILI OSMDESÁTKU

Sobota 24. června byla v Hrbově ve znamení oslav. Sbor dobrovolných hasičů Hrbov a Svařenov měl osmdesáté narozeniny. Na začátek zazněly krátké, ale o to srdečnější projevy nejen představitelů dobrovolných hasičů, ale také města. Došlo i na vyznamenání zasloužilých členů sboru.

A jak jinak si užít hasičské narozeniny než po hasičsku, tedy hasičskou soutěží. Té patřilo odpoledne. Kdo přišel, mohl si také prohlédnout historickou hasičskou techniku a děti se mohly vydovádět na skákacím hradě. V podvečer pak začala hrát kapela a zábava pokračovala při dobrém jídle a pití mezi dobrými lidmi.

Společný sbor dobrovolných hasičů pro Hrbov a Svařenov byl založen přesně 11. dubna 1943. Na ustavující schůzi se dobrovolnými hasiči stalo patnáct obyvatel z obou vesnic. Prvním starostou byl zvolen František Oulehla, jednatel Antonín Bartušek a velitelem František Hladík.

K vyspělejší hasičské technice se dostali zdejší hasiči na konci roku 1951, kdy do svého vlastnictví získali přívršnou požární stříkačku PPS8. Ta v Hrbově a Svařenově slouží dodnes. V roce 2002 prošla generální opravou, kterou provedl Josef Pacal z Hrbova.

Zásahové vybavení posílili hasiči v květnu 1983, kdy získali požární stříkačku PPS12. I ta slouží dodnes, a to především hasičském závodnímu družstvu. K zásahovému vozidlu se hasiči z Hrbova a Svařenova dostali v roce 2001. Veškeré hasičské dění se odehrává v hasičské zbrojnici, kterou si hasiči postavili sami v roce 1991. Není jen budovou na usklad-

nění hasičské techniky, ale slouží i jako zázemí pro samotný sbor.

Podobně jako v jiných obcích, i tady jsou hasiči hybatelé společenského života. Pořádají dnes už tradiční nohejbalový turnaj či dětské sportovní odpoledne. Nemalou měrou se také podílí na masopustních průvodech.

Sbor v Hrbově a Svařenově vznikl z důvodu častých požárů. Těsně před založením sboru hořelo několikrát, a to 8. února 1938 dům v Hrbově, 20. června 1939 dům ve Svařenově a 1. října 1940, kdy shořela stodola a vyhořela tři čísla popisná.

Petr Chňoupek

I NE SE DÁ ŘÍCT SLUŠNĚ

Kdo by neznal Zdeňku Peterkovou z živnostenského odboru Velkého Meziříčí? Nejen díky své profesi, kdy přicházela do styku s komunitou podnikatelů, ale také díky svému velkému srdci a širokému poli zájmů, je počet jejích přátel, známých nebo jen těch, se kterými se potkávala letmo, úctyhodný. Nyní ale z úřadu odchází se slovy: „Končím šťastná a vyrovnaná s přesvědčením, že v nejlepším se má přestat.“

Zdeňka je hrdá absolventka školy Světlá a na Obecní živnostenský úřad nastoupila hned po jeho zřízení v roce 1992. O tři roky později se stala jeho vedoucí a v této funkci setrvala až do chvíle, kdy si řekla, že je nejvyšší čas. Nejvyšší čas být pořádnou babičkou, pomocnicí například v Březejci, kde už pomáhá hezkých pár let, cestovatelkou... „Plánů mám hodně a děsím se, jak rychle čas utíká. Tak abych ještě něco stihla. Rozhodně se nechystám být ubrblaná důchodkyně, která sedí doma na zadku a pročítá akorát nabídky obchodních řetězců,“ směje se a je vidět, že to myslí doopravdy.

Třicet let v čele tak důležitého odboru, to stojí určitě za maličké ohlédnutí. „Vzpomíná se mně dobře, protože jsem měla vždy štěstí na prima kolegyně. Svoji profesi jsme vnímaly jako službu a dělalo nám to radost. Díky tomu k nám naši klienti chodili rádi nejen si živnost zřídit, ale také se kdykoliv poradit. A to nejen z našeho rajónu, ale i z Třebíče, Brna nebo dokonce z Prahy. Někdy vyhovět nebylo možné, ale i ne se přece dá říct slušně.“

Za těch třicet let, kdy jsem na odboru byla, proběhlo více než 100 novelizací. Což znamená být stále ve střehu a stále se učit. Začátky byly perné, protože když byl živnostenský úřad zřízen, byly jsme tam dvě, ale podnikatelů, kteří už podnikali, bylo strašně moc. Pak jsme dostali vedoucí, ale ta pod sebou měla ještě odbor majetkoprávní. Až v roce 1995 jsme se osamostatnili jako samostatný odbor, a to nám vydrželo do teď. Což je určitě dobře, protože v mnoha městech živnostenské odbory slučují.

Dobrý úředník je tvor loajální, jehož svatou povinností je dodržování zákona a vstřícnost ke klientům. Politické dění na radnici chod odborů ovlivňovat nesmí. A jak říká Zdeňka, přesně tak to vždycky fungovalo i ve Velkém Meziříčí. Ona sama je svým založením ODS, ale jak říká, od vedení města cítila pod-

poru vždy. „Co život na radnici hodně změnilo, byl covid, který jakoby vymazal dva roky života. Od té doby je všechno trošku jinak. Také ubývá těch, kteří chtějí pracovat. Není jednoduché sehnat zaměstnance na úřad, do stavebnictví ani do pohostinství.“

Pětašedesát let je podle paní Zdeňky opravdu ten správný čas, kdy je dobré odejít. „Já jsem čtyři roky přesluhovala, teď už je to však norma. Další tři roky už bych už opravdu pracovat nechtěla. Byla to krásná, zajímavá profese, ale teď budu úspěšná zase někde jinde,“ loučí se Zdeňka Peterková.

Jan Uher

OBCE BUDOU PŘÍSPÍVAT NA TERÉNNÍ PEČOVATELSKOU SLUŽBU

Obce mikroregionu hodlají finančně přispívat na terénní pečovatelskou službu. Vyplývá to z Memoranda o financování terénní pečovatelské služby mezi obcemi Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bítešsko, městem Velkým Meziříčím a Krajem Vysočina. To schválili koncem června velkomeziříčští zastupitelé a již dříve i mikroregion.

Pečovatelská služba je sociální služba pro lidi se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Zahrnuje pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygi-

eně, zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti a podobně.

Cílem projektu je zajištění dostupnosti terénní pečovatelské služby ve všech obcích ORP Velké Meziříčí a zároveň zapojení obcí prvního typu do financování této služby i přes to, že jim zákon tuto povinnost neukládá. Valná hromada mikroregionu již dříve doporučila svým členům příspěvek ve výši 100 Kč ročně na jednoho obyvatele.

Rolí Kraje Vysočina má být zajištění příspěvku na pečovatelské úvazky a pomoc se zajištěním automobilů pro pečovatelky. „Snažíme se, aby spolupráce obcí mikroregionu posílila naši příspěvkovou organizaci Sociální služby města Velké

Meziříčí, aby město poskytování služby v regionu nemuselo zbytečně dotovat a aby peníze obcí mikroregionu byly využity maximálně efektivně a k prospěchu klientů z regionu,“ uvedl místostarosta Martin Kaman s tím, že další kroky budou následovat – zřízení fondu, zásad, vypsání grantového programu, jehož prostřednictvím by pečovatelské služby v mikroregionu peníze získávaly.

V Kraji Vysočina jde o pilotní projekt. V Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bítešsko by měl fungovat od začátku roku 2024 a následně může být zaváděn i na dalším území kraje.

Martina Strnadová

POD ROZHLEDNOU SE SKVÍ DÍLO GÉNIA CIMRMANA

Lyžosaňky a dvojité hrábě Járy Cimrmana. Na Fajtově kopci pod rozhlednou se skví zapomenuté dílo českého génia.

Překvapivé odhalení vynálezů Járy Cimrmana proběhlo za účasti profesora magistra Dočkala, inženýra architekta Kaminarase, odborného asistenta Pálky, profesora Zezuly, akademického restaurátora v anonymitě a řady zájemců dychtivých spatřit aspoň na kratičkou dobu dílo velikána Cimrmana.

„Jistě vás všechny zajímá, jak je možné, že zrovna u nás ve Velkém Meziříčí se může objevit jeho zapomenuté dílo,“ uvedl profesor magistr Dočkal a naznačil několik podobností. Dílo bude na Fajtově kopci, kde je také hospoda, i když

ne na mýtince, z rozhledny je krásně vidět české nebe a v jedné z Cimrmanových her se přece hovoří i o Malém Velkém Meziříčí.

Před samotným odhalením, které provedl inženýr architekt, pak odborný asistent přečetl vzkaz od akademického restaurátora díla: „Já vás tímto žádám o neodhalení mého restaurovaného díla, nemám zájem, aby mi ho někdo vyčuměl.“ Ale stalo se a Cimrmanovy zapomenuté vynálezy může na Fajt'áku obdivovat každý. A že to s největší pravděpodobností jeho dílo je, stvrdili svými podpisy Zdeněk Svěrák a jeho kolegové z Divadla Járy Cimrmana.

Martina Strnadová

KNIHOVNÍ CESTOVKA

Městská knihovna Velké Meziříčí po celé prázdniny (od 3. července do 1. září) na své zahradě každé pondělí, středu a pátek pořádá prázdninové zájezdy pod názvem Knihovní cestovka.

Od 3. července do 18. srpna navštěvuj jednotlivé destinace! Vyzvedni si v půjčovně svůj cestovní pas. Neztrat' ho! Jiný nedostaneš! Vydej se každý týden do třech zemí. Zvládni v každé z nich jeden úkol. Získaš za to průběžně razítka do pasu.

Od 21. srpna do 1. září využij výhodné okružní zájezdy! Přerušily ti jiné prázdninové plány cestování s námi? Využij zrychlených výprav do všech zemí. Zvládneš všechny zbývající úkoly. Doplníš chybějící razítka v pasu. Postoupíš tak do losování o hry na cesty. Více se dozvíte v Půjčovně pro děti Městské knihovny Velké Meziříčí.

-měk-

V OLŠÍ SE BUDOU OPRAVOVAT VÝTLUKY

Místní komunikace v Olši nad Oslavou už nutně potřebují opravy. Rada města schválila přesun částky 100 tisíc korun z rezervy místní části Olši nad Oslavou na opravu výtluků (metodou) strojem Patch.

OPRAVA VAH OMEZÍ PROVOZ NA SILNICI II/602

Po celou dobu prázdnin je třeba počítat s omezením dopravy na silnici II/602 za Velkým Meziříčím ve směru na Stráneckou Zhoř (jde o stometrový úsek za připojením dálnice D1 ve směru na Velké Meziříčí). Důvodem je oprava vysokorychlostního vážení. Provoz tu bude jednosměrný, řízený semaforem, a to v těchto termínech: 10.–15. 7. – frézování asfaltu, pokládka nových vrstev, jeden týden v období 7.–25. 8. – instalace vozovkových senzorů a 3 x 2 dny v období 28. 8. – 30. 9. – instalace kamer, testování.

SILNICE DO NETÍNA JE ZAVŘENÁ

Silnice č. II/354 do Netína je zavřena od křižovatky silnice II/602, a to až do 31. srpna. Objízdná trasa vede po silnicích II/602 a III/35433 přes Stráneckou Zhoř, Měřín a Blížkov. Objížďka na Mostiště a Olši není možná, a to z důvodu opravy mostu mezi Olším a Netínem.

OSLAVICKÁ JE PŘES PRÁZDNINY ZAVŘENÁ

Z důvodu opravy vozovky a chodníků je do 31. srpna uzavřena Oslavická ulice, a to v úseku od křižovatky s Třebíčskou až po okružní křižovatku pod školami.

Na Třebíčské v křižovatce s Oslavicou je provoz na jednom jízdním pruhu řízen semaforem. Příjezd do Čechových sadů je ze silnice č. II/360 (ulice K Novému nádraží) a po ulici Čermákova.

BEZDĚKOV BUDE NEPRŮJEZDNÝ

Na maximálně dvacet dní v termínu od 10. července do 31. srpna bude neprůjezdná ulice Bezděkov. Důvodem je novostavba opěrné zdi se zastřešeným parkovacím stáním. Délka uzavírky bude 30 metrů a vjezd na uzavřenou komunikaci bude pouze na povolení stavby.

ODEŠLI Z NAŠICH ŘAD

Pavla Doležalová, Velké Meziříčí, nedožitých 80 let, 31. 5. 2023
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 10. 6. 2023 s paní **Pavlou Doležalovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Stanislav Komínek, Lhotky, 75 let, 7. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 15. 6. 2023 s panem **Stanislavem Komínkem** ze Lhotek.

Zarmoucená rodina

Vlastimil Tůma, Oslavice, 66 let, 8. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 16. 6. 2023 s panem **Vlastimilem Tůmou** z Oslavice.

Zarmoucená rodina

Alena Burianová, Velké Meziříčí, 83 let, 8. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 14. 6. 2023 s paní **Alenou Burianovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Jana Havelková, Horní Bory, 79 let, 10. 6. 2023

Bohuslava Hajná, Velké Meziříčí, 86 let, 10. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 17. 6. 2023 s paní **Bohuslavou Hajnou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Marie Martinková, Uhřínov, nedožitých 82 let, 14. 6. 2023

Marie Padalíková, Horní Heřmanice, 90 let, 17. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 23. 6. 2023 s paní **Maríí Padalíkovou** z Horních Hořmanic.

Zarmoucená rodina

Marie Kytnarová, Velké Meziříčí, nedožitých 86 let, 21. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 30. 6. 2023 s paní **Maríí Kytnarovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Milada Klupalová, Velké Meziříčí, nedožitých 102 let, 21. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 30. 6. 2023 s paní **Miladou Klupalovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Zdeňka Peterková, Velké Meziříčí, 73 let, 24. 6. 2023

Marie Doležalová, Uhřínov, nedožitých 89 let, 23. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 30. 6. 2023 s paní **Maríí Doležalovou** z Uhřínova.

Zarmoucená rodina

Božena Horká, Jívoví, nedožitých 93 let, 27. 6. 2023

Emil Dobrovolný, Velké Meziříčí, 87 let, 27. 6. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 4. 7. 2023 s panem **Emilem Dobrovolným** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

VZPOMÍNÁME

Dne 14. 7. 2023 tomu bude 1 rok, co nás navždy opustila manželka, maminka, babička a prababička, paní **Marie Tůmová**. Kdo jste ji znali a měli rádi, věnujte jí s námi tichou vzpomínku. S láskou vzpomínají manžel a děti s rodinami.

Čas ubíhá a nevrací, co vzal, úcta a vzpomínky žijí dál.

Dne 19. 7. 2023 uplyne již 40 let od tragické smrti naší drahé sestry a maminky, paní **Zdeny Minaříkové**, roz. Makovské. S láskou a úctou stále vzpomíná sestra, bratr s rodinou a dcera Katka s rodinou. V březnu jsme také vzpomněli 10. výročí úmrtí naší drahé maminky a babičky, paní Zdeňky Makovské.

S láskou a úctou stále vzpomínáme.

Vilém Jahoda

30. 7. 2023 to bude už 10 let, kdy tvé srdce přestalo bít a my i tak máme pocit, že jsme tě neviděli týden. Víme proč...protože jsi stále s námi. Napořád!

Vzpomínáme my všichni, kdo tě máme rádi (milujeme).

Dne 17. 7. uplyne již dlouhých 15 let od úmrtí pana **Bohuslava Málka**.

S láskou a vděkem vzpomíná manželka Alena a děti Alena a Jiří s rodinami.

Tak jak z Tvých očí zářila láska a добрota, tak nám budeš chybět do konce života...

Dne 10. 7. 2023 by náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, bratr, pan **Libor Broža** z Jabloňova oslavil 70. narozeniny.

Osud však nepřál... 29. 7. 2023 uplynou dva roky od chvíle, kdy se navždy zavřela kniha jeho života, zůstaly pouze krásné vzpomínky a prázdnota...

S láskou a vděčností stále vzpomínají, nikdy nezapomenou, za tichou vzpomínku děkují manželka Anna, děti, vnučata.

Vůle osudu byla silnější než naše nejněvroucnější přání.

Dne 12. 7. 2023 uplyne již sedmý smutný rok od chvíle, kdy nás navždy opustila naše milovaná dcera, sestra a vnučka **Vilma Běhalová, DiS.**

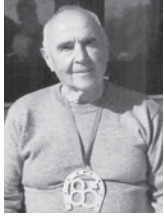
S láskou vzpomínají a všem ostatním za tichou vzpomínku děkují maminka Vilma, sestra Alžběta a babička Anežka.

Marie Hladíková, Velké Meziříčí, 80 let,
4. 6. 2023

Děkujeme všem přátelům a známým za účast na posledním rozloučení dne 8. 6. 2023 s paní **Maríí Hladíkovou** z Velkého Meziříčí.
Zarmoucená rodina

Ing. Ludvík Trojan, Velké Meziříčí,
nedožitých 91 let, 20. 6. 2023

Děkujeme všem přátelům a známým za účast při posledním rozloučení dne 29. 6. 2023 s panem **Ing. Ludvíkem Trojanem** z Velkého Meziříčí.

Manželka Květoslava,
syn Luděk s rodinou, dcera Iveta s rodinou

*Tolik bychom ti dnes chtěli přát,
vyslovit slova přání.
Nám zbyl jen v srdci žal
a stálé vzpomínání.*

Dne 3. 7. 2023 by se dožil 70 let náš drahý manžel, tatínek a dědeček pan **Svatopluk Šturma**. Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu s námi tichou vzpomínku.
Manželka Bláža, syn Svát'a s rodinou a dcera Veronika

Dne 13. června uplynulo dvacet let, kdy nás navždy opustil pan **Josef Prokop** z Velkého Meziříčí.

Dne 25. července by oslavila své 90. narozeniny jeho manželka, paní **Anna Prokopová**.

Stále vzpomínají a všem ostatním za tichou vzpomínku děkují děti s rodinami

Kdo v srdci žije, neumírá.
František Hrubín

Dne 20. června 2023 jsme vzpomněli 30. výročí od chvíle, kdy nás po tragické nehodě navždy opustil pan

Stanislav Turek
z Velkého Meziříčí

*Za tichou vzpomínku děkuje
sestra Marie a synovec Josef*

ZEMŘELA MILADA KLAPALOVÁ

Ve věku 102 let zemřela (21. června 2023) paní Milada Klapalová, roz. Blechová. V mládí vynikala ve významné velkomeziříčské sportovní disciplíně – házené, která prošla za více jak 100 let od národní házené po handbal, z hřiště na Tržišti přes 48 let na Rudolfáku až po dnešní halu za Světlou. Od zakladatele SK VM, Sokol VM poté TJ Spartak VM a TJ Motorpal VM až k dnešnímu Sokolu.

Do sportovního povědomí se Milada Blechová dostala jako členka družstva gymnázia složeného vesměs z hráček SK Velké Meziříčí, které s jistotou získalo titul Středoškolského mistra ČR v Praze v roce 1938. Trenérem byl Eduard Klapal. Pod jeho vedením začátkem protektorátu patřila k vynikajícím házenkářkám a tehdejší ženská házená postoupila do I. třídy soutěže a následně ligy žen. Na to vše vzpomíná její kamarádka, tehdejší kapitánka a brankářka Zdenka Malcová – Kubíčková v publikaci 100 let velkomeziříčské házené 1921–2021.

Po válce přišlo studium, vdala se a narodily se jí děti Hana a Oldřich. V padesátých letech učila na osmiletce v budově gymnázia.

Po celý život se zajímala o sport. V roce 2006 jsme spolu vzpomínali na sport za protektorátu, na všechny tehdejší sportovce a také jejího bratra Jaromíra – všestranného sportovce, který působil v odboji, byl zatčen a osvobození se nedočkal. Byl zastřelen na pochodu smrti do Dachau. Tato vzpomínka pro ni byla i po letech stále živá. (V červnu 2018 vyšel ve Velkomeziříčsku můj článek – Vzpomínka na sportovce, kteří se svobody nedočkali – Jaromír Blecha.)

V roce 2009, kdy byla v Jupiter klubu výstava 120 let sportů ve Velkém Meziříčí, jsme spolu se Zdenkou Kubíčkovou a Miladou velmi živě vzpomínali na ty sportovní chvíle. V roce 2011 byla Milada městem Velké Meziříčí oceněna u příležitosti jejich 90 let na slavnosti nejlepších sportovců a některým také předávala ocenění. Často jsem se s ní potkával, když byla na kávě se svými kamarádkami, paní Kubíčkovou a paní Jeřábkovou. Byla to milá a usměvavá žena a také moje paní učitelka.

Čest její památce.

Petr Zezula

Harrach
PIVO Z VELKÉHO MEZIRÍČÍ

**ROZPALTE GRIL
A NARAZTE SUD,
LÉTO JE TU!**

**LETNÍ AKCE:
KE KAŽDÉMU SUDU HARRACH
DÁREK ZDARMA**

15 l   30 l   50 l

Více informací najdete na www.pivoharrach.cz

**SAMOSBĚR
ČESNEKU
VE SVAZCÍCH**
Bochovice okres Třebíč

"Jedinečná ostrá chuť"

+ brambory, cibule
a další produkty

**FARMA
JURA**

Cena
100,-
Kč/kg

9:30–17:00	5.-6. 7. 8.-9. 7. 15.-16. 7.	12. 7. 13. 7. 14. 7.
------------	------------------------------------	----------------------------

Pro více info sledujte www.farmajura.cz, farmajura, nebo volejte 737 825 873

SOUKROMÁ INZERCE

Nabízíme zpracování (nařezání, naštipání, srovnání) dřeva.
Tel.: 731 457 371

Koupím historický motocykl nebo moped možno i nekompletní, díly aj. Tel.: 774 746 668

Koupíme nemovitost ve Velkém Meziříčí a okolí, dům, byt, st. pozemky, pole, lesy, i v exekuci, platba v hotovosti.
Tel.: 605 054 470

Provádím veškeré malířské a natěračské práce.
Tel.: 605 054 470

Prodám suché palivové dřevo, smrkové cena od 1090 Kč za metr. Nabízíme i přepravu dlouhé kulatiny. Tel.: 605 054 470

Půjčím štípací a řezací automat. Tel.: 731 457 371

Koupím truhlářskou srovnávačku / hoblovku / s protahovačkou KDR nebo ROJEK.
Tel.: 774 707 147

Prodám palivové dřevo (štípané). Tel.: 605 054 470

Prodám štípané dřevo – dub, buk, smrk, borovice. Doprava zajištěna. Tel.: 731 457 371.

Prodám nový herní počítač skládaný z komponent. Počítač je určený pro náročnější hry, ale i pro grafickou, či projekční činnost. Cena 20 000 Kč. Nabízím záruční i pozáruční servis. Dále nový kancelářský počítač zaměřený na spolehlivost a nízkou spotřebu energie za 18 000 Kč. Nabízím také zálohování dat a řešení technických problémů s PC, telefony a dalšími zařízeními.
Volejte na 731975328.

Vykupuji kulatinu i dřevo „na stojáka“, které pokácíme, odvoz zajištěn.
Tel.: 731 457 371

Koupím pozemek – zahradu v oblasti Velkého Meziříčí.
Tel.: 777 732 777

Koupím československé dukáty aj. zlaté mince.
Tel.: 778 080 060

Provádíme rekonstrukce bytového jádra, zednické práce a stavební práce.
Tel.: 777 700 901

Koupím byt ve Velkém Meziříčí – Velké Bíteši. Tel.: 777 732 777

Koupím staré hračky, šlapací autíčka, pивní lahve s nápisem, plechovice od olejů, motocykly a součástky k nim.
Tel.: 732 400 672. Děkuji

Nabízíme těžbu dřeva harvestorem, ruční těžba, vyvážení dřeva, odvoz a výkup dřeva. Možnost i za odvoz dřevní hmoty. Tel.: 731 457 371

Koupím motocykl Simson Enduro nebo Electronic nebo MZ ETZ 150/250 nebo Jawu 350/632-640. Tel.: 775 240 360

Koupím vojenskou výstroj např.: vysouvací nože, tropické klobouky, oblečení pískové zelené, modré barvy, kanady boty okované-plátěné, maskáče, muniční bedny, bundy s kožichem, ruksaky. Nabídněte cokoliv i poškozené!

Volejte nebo prozvoňte na tel.: 732 400 672. Děkuji

Koupím stavební pozemek ve VM a okolí. Tel.: 731 457 371

Objednáváme na srpen 20 týd. kuřice, nesou. Celoročně prodáváme levnou směs pro nosnice a králíky, nyní 25 kg za 340 Kč (prodáváme od 9 do 19 hodin vždy po telefonické domluvě). Dále prodáváme kulaté balíky kvalitně usušeného sena, průměr 160 cm. Seno je v bio kvalitě. Tel.: 737 477 773, Hrbov 42 www.novotny-hrbov.unas.cz.

Dobrý den, mám zájem o koupi garáže ve Velkém Meziříčí a blízkém okolí. Pokud zvažujete prodej garáže, prosím, zavolejte mi. S případným vyklizením rád pomůžu. Případně, jako odměnu za doporučení prodávajícího nabízím 5000 Kč. Děkuji. Tel.: 608 368 532

Hledám paní na úklid 5 hodin denně PO-PÁ 110 Kč/h kontakt : 725 265 177

MAN Energy Solutions

PB
ST

BAVÍ TĚ PRÁCE NA CNC STROJÍCH?

PŘIDEJ SE K NAŠEMU SKVĚLÉMU TÝMU!

U nás najdeš:

- ✓ stabilitu nadnárodní firmy
- ✓ přátelskou a férovou firemní kulturu
- ✓ za dobře odvedenou práci motivující mzdu a něco navíc

Pro více informací napiš nebo volej.
Těšíme se na tebe.

+420 773 500 055
 petra.petlakova@pbsturbo.eu
 www.turbo-kariera.cz

PBS Turbo s.r.o.
 Vlkovská 279, 595 01 Velká Bíteš

nákup, prodej
a pronájem nemovitostí

ocenění nemovitostí
pro dědická řízení

Jiří Krča
777 732 777

REALITY
vysocina

Realitní kancelář
Náměstí 80/4, Velké Meziříčí
tel.: 777 636 157
www.realityvysocina.eu

32 LET PLNÍME SNY O BYDLENÍ

- stanovení tržních cen pro dědická řízení
- zprostředkování prodeje a pronájmu nemovitostí

eco ECO Velké Meziříčí
LETNÍ JAZYKOVÉ KURZY

Kurz pro dva za cenu pro jednoho
platný v průběhu července a srpna!!!

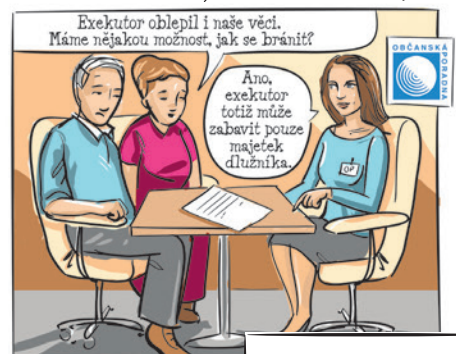
ANGLIČTINA, NĚMČINA,
SPANĚLŠTINA, RUŠTINA

eco-prochazkova@dseznam.cz tel.: č. 602 325 108

**TOČENÁ ZMRZLINA
A KÁVA**

STRÁNECKÁ ZHOŘ

Občanská poradna Velké Meziříčí, Náměstí 80/4, 594 01 Velké Meziříčí, tel. 606 021 577

Víte, že, nejste-li dlužník, máte možnost podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu v případě, kdy exekutor zabaví i vaše věci? Občanská poradna vám se sepsáním návrhu může pomoci.

Podpořil Kraj Vysočina

SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Krásný den, sousedé!

Svátek, který máme všichni - „Den sousedů“. Datum je stanoveno na 30. května a v Česku se slaví čím dál častěji. Patří stále tak nějak mezi novinky i přesto, že se slaví již od roku 1999. Zakladatelem tohoto svátku je někdejší francouzský poslanec Atanase Périfian a můžete ho slavit kdekoliv. No a my ho slavili s našimi sousedy z Domova pro seniory Velké Meziříčí.

Setkání probíhalo v jídelně našeho domu s pečovatelskou službou a zúčastnilo se ho 20 klientů z obou organizací. Naši sousedé k nám zavítali v doprovodu zaměstnanců Domova pro seniory. Potěšili nás nejen dárkem v podobě kávy a výborné buchty, ale také kytarou, na kterou hrála aktivizační pracovnice.

Společně jsme tak strávili krásné dopoledne, kdy nechybělo občerstvení, skvělá nálada, společné popovídání a spousta skvělých písní.

Tímto moc děkujeme zaměstnancům Domova pro seniory za spoluorganizaci a doufáme, že akci opět zopakujeme.

**Martina Kalábová,
sociální pracovník**

DĚJE SE V KNIHOVNĚ tentokrát na téma OTEVŘENO

MĚSTSKÁ
KNIHOVNA
Velké Meziříčí

Aktuálně probíhající průzkum spokojenosti návštěvníků knihovny přinesl na otázku, jakou změnu provozní doby by pisatel ocenil, zajímavou odpověď: „Určitě otevřeno mezi vánočními svátky a koncem roku a delší otevírací dobu v létě, ne zkrácenou!“

Předestírám, že nevnímáme tato slova nijak negativně, dokonce s jejich autorem souhlasíme. Jen to prostě při pouhých pěti knihovnicích a třech odděleních není možné. Čerpáme celozávodní dovolenou nikoliv během velkých prázdnin, jak je obvyklé, ale právě na sklonku roku. No a v červenci a srpnu se v týdnech zaslouženého oddychu střídáme, což pro ty, kdož jsou toho času v práci, znamená celé dny v půjčovnách, tedy od 7.30 právě do krácených 16.30. (V běžném režimu se totiž kolem oběda vymění obsluha za výpůjčním pultem a čerstvá krev hravě vydrží do 18.00.)

I tak věříme, že máme v létě co nabídnout jak našincům, tak turistům. Ty už tolik nenaláká využití veřejného internetu, jako spíše možnost pročíst si noviny a časopisy. Budou-li toužit přímo po knize, můžeme nabídnout služby druhé šance nebo knihobudky na koupališti. Z obou zdrojů si mohou rozečtené tituly odvézt domů. Místní děti se už určitě těší na možnost vracet se celé prázdniny do naší zahrady za nějakou zajímavou hrou. Ta letošní se jmenuje Knihovní cestovka a pořádá malé zájezdy každé pondělí, středu a pátek od 3. 7. do 1. 9. od těch zmiňovaných 7.30 do 16.30. Jasně, malí turisté mohou vyrazit za zážitky i jen jedinkrát, pokud nebudou trávit ve městě delší čas. Tak přijďte, máme i pro vás OTEVŘENO.

Text: Ivana Vaňková, foto: Josef Hřeben

ZE ZÁMKU

DÍL 19: SBÍRKA KUCHYŇSKÝCH POTŘEB

Ačkoli nám v kuchyních přibývá stále více nádobí a náčiní k přípravě pokrmů, některé věci zůstávají stejné a s časem se nemění. Jsou praktické a funkční, nanejvýš se změní materiál, ze kterého jsou vyrobeny. Princip ovšem zůstane stejný. Na druhou stranu bychom v minulosti našli i takové kuchyňské pomocníky, které již dnes většina z nás nezná a netuší, k čemu mohly tyto věci sloužit.

Formy na pečivo ve tvaru bábovky se udržely do dnešních dnů, s formami na oplatky se už dneska běžně nepotkáváme. Oplatek byl oblíbenou pochoutkou a pekli se jak v domácnostech, tak také pro prodej na trhu. Železné formy,

kteří vyráběli kováři či zámečníci, byly používány po celá staletí. Jednalo se vlastně o dlouhé železné kleště zakončené kulatými terčí s rytinou uvnitř. Ta mohla mít nejrůznější podobu, v našich sbírkách se setkáváme s vegetabilním ornamentem či vyobrazením velikonočního beránka. Autor svým pojetím výzdoby působil i na několik generací obyvatel.

Dalším typem forem byly ty perníkářské, které se ve sbírkách nacházejí hned v několika provedeních. Zajímavá je například kruhová z roku 1771, která je oboustranně zdobená. Na líci

jsou vegetabilní a geometrické motivy, na rubové straně se nachází šestcípá hvězda s girlandovými obloučky.

Pečivo připomínající dnešní lívanec či vafle se připravovalo v oboustranně litinové formě, která je uvnitř rozdělena na pět srdcí.

Zajímavostí je, že přímo na pánvi je již od výrobce

umístěn recept. Díky němu víme, že hospodyňka měla použít kilogram mouky, jeden a půl litru mléka, půl kilogramu másla, šest až osm vajec a dvacet gramů droždí.

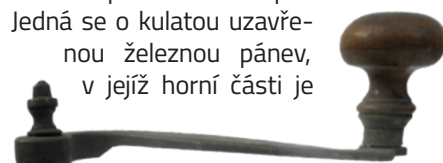
Některé potraviny bylo třeba předem upravit, aby mohly být dále používány. K tomuto účelu sloužila

stoupa, v menším provedení malá stupka, ve které se třel mák nebo tlouklo koření. Podobným nástrojem k drčení a rozmělnování je známý hmoždíř.

Ve sbírkách máme i několik typů různých ručních mlýnků, ať už se jedná o mlýnky na mák, strouhanku či kávu a její náhražky. Právě s tímto oblíbeným nápojem je spojena také speciální nádoba, ve které bylo možno žito či kávu v domácích podmínkách upražit.

Jedná se o kulatou uzavřenou železnou pánev, v jejíž horní části je

odklopný otvor, kudy se sykala zrnka. Otáčením klíčky se poháněly dvě malé lopatky umístěné uvnitř pánve, které promíchávaly zrna, aby se při pražení nepřipálila.

Text a foto: Lucie Pavelcová

PŘEDCHOZÍ DÍLY
NAJDETE ZDE

FORMY NA MÁSLO

V domácnostech jsme dříve mohli nalézt také ozdobné formy na máslo. Máslo bylo velmi ceněnou potravinou, a tak mu byla věnována také náležitá pozornost. K tvarování másla mohly posloužit duté dřevěné formy hranatého či kulatého tvaru, které byly uvnitř zdobeny různými ornamenty.

Pokud nebylo využito těchto forem, posloužil ke zdobení povrchu hrudek másla vyřezávaný váleček. V depozitáři se nacházejí dva takovéto válečky, přičemž oba dostalo muzeum darem v roce 1893. Tím se řadí k předmětům, které se v našem muzeu nacházejí nejdéle a byly vlastně

u jeho vzniku. Jeden věnovala manželka velkomeziříčského lékaře Františka Skřivana Amálie, druhý zase pochází od Josefa Tálského ze žďárského zámku.

DEVĀŤÁCI VYLETĚLI Z LAVIC ZÁKLADNÍ ŠKOLY

FARNOST SLAVILA BOŽÍ TĚLO

Velkomeziříčská farnost slavila Boží Tělo. Náměstím prošel početný průvod se sedmi zastaveními. Zazněly při nich modlitby

a požehnání pro sedm významných oblastí společenského života, a to rodinu, politiku, média, umění, vzdělání, podnikání a církev.

O letní pouti obdobná prosba a požehnání zazněly při mši svaté spolu s přinášenými symboly.

-mars-

KULTURNÍ LÉTO ZAHÁJENO

Velkomeziříčské kulturní léto i letos zahájila místní základní umělecká škola velkým koncertem všech souborů a sborů. Nechyběla ani taneční vystoupení. Představil se Smíšený orchestr pod vedením Martina Karáska a program zakončil Taneční orchestr v čele s Josefem Vaňharou.

Nadcházející akce Velkomeziříčského kulturního léta najdete na poslední straně.

-tik-

Celé čtvrtstoletí trénuje volejbalové juniory ve Velkém Meziříčí lékař Petr Juda. Tým před třiadvacetí lety dovedl do extraligy, která se ve Velkém Meziříčí hraje do dnes. Na letošním galavečeru českého volejbalu se dočkal ocenění pro nejlepšího trenéra mládeže. Nejen o tom jsme si s Petrem Judou povídali.

ÚSPĚCHY MEZIŘÍČSKÉHO VOLEJBALU NESOU PODPIS PETRA JUDY

Nemohu začít jinak než tím, že jste před několika týdny na galavečeru českého volejbalu v Ostravě získal ocenění Trenér roku mládeže. Co takové ocenění pro vás osobně znamená?

Co se práce týče, tak nic, ale potěší to. Beru to jako potvrzení, že to snad dělám dobře.

Ocenění jste získal za svoji práci u extraligového týmu juniorů, ale vy trénujete i A tým mužů. Je to tak?

Ano. Původně jsme dělali jenom mládeže, ale kluci nám odrůstali, tak aby byla nějaká návaznost, rozhodli jsme se, že přihlásíme muže do krajského přeboru. Ten jsme vyhráli, pak jsme hráli ve druhé lize a teď už šest let hrajeme první ligu.

Už dvacet pět let trénujete juniory, takže se dá říci, že v týmu mužů pracujete prakticky se stejnými lidmi, jako před pár lety v juniorech.

Je to tak. Družstvo mužů máme postaveno na vlastních odchovancích. Nikdo, kdo by přišel odjinud, u nás zatím nehrál.

S juniory hrajete extraligu už dlouhých dvacet tři let. Jak se vám daří udržovat stále tak vysokou výkonnost?

Všechno je to v tréninku. Nemáme nějaké nadprůměrné talenty, ale tím, že hodně trénujeme, z nich ty dobré výkony dosta-

neme. Je to o týmu. Není to soubor jednotlivců, ale kompaktní tým.

A jak často junioři trénují?

Kromě pondělka každý den.

Dostat dneska děti a mladé ke sportu není žádná legrace, vidíme to i u mnohem masovějších sportů. Máte hráče pouze z Velkého Meziříčí, nebo se rekrutují i jinde?

Hráče máme z celé Vysočiny, jsme centrem volejbalu pro celý kraj. Jen s hráči z Velkého Meziříčí bychom to neuhráli. Jen se svými hráči to nejde v žádném městě, ani v Praze nebo v Brně. Nejvíc hráčů k nám teď dojíždí z Havlíčkova Brodu a z Polné. Klubů bohužel na Vysočině moc není. Je tu Žďár, Havlíčkův Brod a Polná. Třebíč, Jihlava a Pelhřimov nemají mládežnické týmy.

Pojďme k vašim začátkům. Vy jste přišel jako lékař do Mostiště v roce 1998, jak jste se dostal k volejbalu?

Já jsem volejbal hrál na vysoké škole za Techniku Brno. Pak jsem si zranil koleno a dlouho se to léčilo. To bylo v jednatřiceti letech a já se dal na trénování, což mě i víc bavilo než hraní. Začal jsem tedy trénovat, byl jsem samouk. Z Brna jsem šel do Jihlavy a pak do Havlíčkova Brodu a pořád u volejbalu. A v roce

1998 jsem přišel na Mostišťe a tím pádem do Velkého Meziříčí.

Spojit práci ortopeda a trenéra, to asi bylo náročné?

Volejbal je k medicíně dobrou kompenzací. Říká se, že se nedají dělat dvě věci naplno, ale dá se to. Samozřejmě se to nedá dělat ve vrcholovém sportu, ale u amatérského volejbalu se to dá. Volejbal je pro mě takový relax. Naštěstí nemusím sloužit, mám pravidelnou pracovní dobu, což je výhoda.

Medicína, to je práce s lidmi, také tam záleží na osobním přístupu. Dají se zkušenosti z tohoto oboru využít i při trénování volejbalu?

Dá se to využít. Obojí je práce s lidmi.

Když se projdeme těmi dvaceti pěti roky vašeho trénování ve Velkém Meziříčí, vzpomenete si na některé hráče, kteří to dotáhli až na vrchol?

Z úplně těch prvních to jsou Michal Hrazdára a Martin Kryštof. Martin teď končí v Českých Budějovicích a vrací se do Velkého Meziříčí trénovat. Michal Hrazdára stále hraje v Brně, prošel ligami v Itálii, ve Francii a v Polsku. Těch dobrých hráčů byla spousta. Teď je na vrcholu Patrik Jindra, který je v národním týmu. Před tím v reprezentaci byli Martin Kryštof a Marek Zmrhal.

Dneska je doba mobilů, tabletů, sociálních sítí apod. I přesto, daří se získávat mladé pro volejbal?

To je problém sportu jako takového, těch možností je dneska moc. Děti jsou, ale je to věc trenérů a klubů, ti se musí snažit. Pokud trenér umí ke sportu děti přitáhnout, je to skvělé. U nás vede žáky Štěpán Žaba a ten to dělá skvěle, takže my nemáme problém se žáky. Podobně jako my je na tom házená, jiné sporty ten problém mají. Myslím si, že to problém trenérů a ne dětí.

Jak je to s trenéry, taky jich je dost?

Těch je právě málo. My máme štěstí, že tady máme kluky Žabovy. Jeden jde teď trénovat extraligu do Ústí, ale přijde Martin Kryštof. Problém je se zaplacením. To je ale celorepublikový problém. My chceme po trenérech kvalitní práci, ale neumíme ji zaplatit. Když řekneme, že chceme peníze na trenéra, tak se to bere jako nemravnost.

Držet extraligu juniorů i první ligu mužů je asi finančně náročné. Jak se vám daří po této stránce?

Sponzoring ve sportu prakticky neexistuje, snad jen přes známé. Naštěstí máme dost dotačních peněz, a to měst-

ských, krajských, svazových, národní sportovní agentury.

A jak jste spokojeni s podmínkami pro tréninky a zápasy?

Vždycky to může být lepší, ale nejsme nespokojeni. Máme tělocvičnu prakticky jen pro sebe, venkovní prostředí máme také dobré, takže si myslím, že je všechno v pořádku. Samozřejmě, že by bylo dobré, kdyby byla ve Velkém Meziříčí sportovní hala, ale když nebude, tak volejbal nezanikne.

Zatím jsme se bavili o žácích, juniorech a mužích, jak to ale vypadá s dívkami a ženami?

Zájem by byl, ale nemáme trenérskou kapacitu. Kdyby se našel trenér, který by se o ně staral, bylo by to jenom dobře. Holky jsou vděčnější, lépe se trénují, jsou trpělivější a vyspělejší.

Jaká je tedy perspektiva volejbalu ve Velkém Meziříčí?

Myslím si, že dobrá. Když jsme tenkrát postoupili do extraligy, tak jsem říkal, že když v ní vydržíme pět let, budu spokojený a jsme v ní triadvacet let. První liga je tu šest let, což je taky velmi dobré. Zatím se daří a uvidíme, jak to bude dál. Doufám, že o volejbale z Velkého Meziříčí ještě dlouho uslyšíme.

BŘEZEJČTÍ KLIENTI MAJÍ NOVÉ BYDLENÍ

Klienti Centra Kociánka Březejc mají nové chráněné bydlení v Jabloňově. Nachází se v domě, který Kociánka získala převodem od Nadačního fondu Františka Podstatzky Lichtensteina.

Slavnostní otevření chráněného bydlení proběhlo během tradičního Vítání léta na fotbalovém hřišti v Jabloňově. Součástí doprovodného programu byl koncert tanečního orchestru ZUŠ Velké Meziříčí či cimbálky. **-tik-**

VÝSTAVA DĚL ARCHITEKTŮ JE NA NÁMĚSTÍ

Výstava děl České ceny za architekturu nominovaných v roce 2023 je na náměstí ve Velkém Meziříčí k vidění do 30. července.

Soutěžní přehlídka nabízí veřejnosti kvalitní výsledky práce etablovaných i začínajících architektů, nejen z hlediska estetické a technické kvality, ale i v souvislostech jejich vzniku, vztahu k okolí a společenského přínosu. Výstavy proběhnou v různých městech po Česku. Velké Meziříčí je součástí celorepublikového projektu již posedmě. **-mars-**

V NETÍNĚ ZAHRAJÍ SEDLÁK VIRTUOSI

Nadační fond Františka Podstatzky Lichtensteina ve spolupráci s římskokatolickou farností pořádá koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Netíně. V pátek 11. srpna v 17 hodin se představí rodinný ansámbl Sedlák Virtuosi – rodiče Lucie a Martin s dětmi Magdalenou a Lukášem. Uslyšíte dvoje housle a violoncella. Rodiče jsou vyhledávaní sólisté a komorní hráči, laureáti mnoha mezinárodních soutěží. Několik hudebních cen v mezinárodních soutěžích již mají i jejich děti.

BICYKLY VYJEDOU NA SPANILOU JÍZDU

Historické bicykly vyjedou na spanilou jízdu 22. července z Dolního mlýna v Balínách, projedou Balinským údolím a zastaví na náměstí ve Velkém Meziříčí. V Balínách bude připravena výstava kol F. Uhlíře, vyhlášení nejlepšího oděvu i bicyklu a koncert kapely Suspenszors. Přidat se může každý, a to i na současném bicyklu. Historické oděvy jsou vítány.

- 10:00 prezenze (Dolní mlýn Baliny)
- 11:00 start (směr Balinské údolí)
- 12:00 spanilá jízda (náměstí Velké Meziříčí)
- 12:30–14:00 návštěva kostela sv. Mikuláše a věže
- 14:00–15:00 odjezd (směr Balinské údolí)
- 17:00 koncert The Suspenszors

Zdroj: fcb, Dolní mlýn Baliny

KŘÍŽOVKA O CENY

Autor křížovky: Jaromír Kvíčala

POMŮČKA: CERAM DAS, LE TKL, TLA	PRUDKÉ POHNUTÍ MYSLI	UBYTOVAČÍ ZAŘIZENÍ	SPOJKA	ZÁPADO- ČESKÉ MĚSTO	STAVEBNÍ MATERIÁL	NÁZEV ZNAČKY DUSÍKU	KOČKOVITÁ ŠELMA		START LETADLA	MALÝ KEŘ (řidčeji)	TEXTILNÍ SUROVINA	INICIÁLY HERCE VLACHA	ZNALOST	JMÉNO ZPĚVAČKY LANGE- ROVÉ	TRÝZNIT
VĚČNÝ ŽID								OŠTÍPAT ZOBÁKEM							
2. TAJENKA								4. TAJENKA							
HABEŠAN						SKLESLOST		1. TAJENKA				NĚMECKÝ ČLEN			
						UZNÁNÍ						DOMÁCKY MILAN			
PŘEDLOŽKA			SPODEK NÁDOBY				JIHO- EVROPAN				HESLA				
			TEPNA (odborně)				SVIT				SOUHLAS				
PRKENNÉ STROPY (nářečně)				PROJET OKOLO						CHYTAT					
				RÝŽOVÝ POKRM						MISTŘI POPRAVČÍ					
	SPZ OPAVY	INICIÁLY PAVONE			NĚMECKÝ ČLEN			BICYKL						5. TAJENKA	SOKOLSKÁ SLAVNOST
		3. TAJENKA			TYP HERCE			CHATRČ							
ŽENA VIDÍCÍ VŠE PŘÍZNIVĚ											SNÍŽENÝ TÓN				
											MUŽSKÉ JMÉNO				
TÓNOVÁNÍ VLASŮ NA URČITÝ ODSTÍN							VOZIDLA					KÓD TOKELAU			
							ČESKÝ HEREC					LETADLA			
NĚMECKÝ NOVINAŘ A SPISO- VATEL						OVČÍ KŮŽE							UVNITŘ		
						NÁSEP							ŘÍČKA		
	ZÁZRAK				JÍVA					BUŠIT					
	SKALISKO				ALKOHO- LICKÉ NÁPOJE					DOMÁCKY JOSEF					
PŘÍTOK LABE				KOUPACÍ NÁDOBY				PŘÍCHOD NA SVĚT							OVOCNÁ ZAHRADA
				CHUTNÝ NÁPOJ				ČÁST ÚST							
TOHLE			CIZÍ MÍRA DĚLKY					MUŽSKÉ JMÉNO							
			INICIÁLY TÖPFERA					HLE (nářečně)							
JMÉNO ZPĚVÁKA JOHNA						NEVIDOMÍ						SMYČKY			
MALÉ CEDNÍKY						STRNUTÍ ŠIJE						SPZ KLATOV			

ZÁMECKÝ PARK

Zdroj textu: turistikavm.cz

U zámku se rozkládá park s přírodní krajinářskou kompozicí. Zřejmě v období barokní (viz tajenka 1) zámku vznikl západně od předhradí velký obrazec barokní zahrady, založený na alejích se středovým motivem (viz tajenka 2). Začátkem 19. století byla tato zahrada změněna v přírodní park, který byl také upravován na jižních plochách zrušeného opevnění a zejména v severním (viz tajenka 3) zámku, kde postupně přechází ve volný les. Po rekonstrukci roku 1986 byl přemístěn do zámeckého parku v blízkosti dálničního mostu (viz tajenka 4) most z Krásněvse. Za přítomnosti tehdejšího vedení silnic a dálnic z Prahy a Bratislavy

byl slavnostně zpřístupněn veřejnosti. Za zmínku stojí i malý most v Rakůvkách, uváděn jako (viz tajenka 5). Páteř parku tvoří alej pyramidálních dubů.

Správné znění tajenky a jméno s bydlištěm zašlete do 21. července 2023 e-mailem na adresu: velkomezirisko@velkomezirici.cz nebo poštou či doručte osobně do redakce (Radnická 29/1, budova radnice, přízemí, dveře č. 104, 594 13 Velké Meziříčí).

Tajenka z minulého čísla: příbuzných, Národním, konzervatoře, filmu

Výherci:

Pavlna Velnerová, Velké Meziříčí

Eva Fikrová, Velké Meziříčí

Vlastimila Chovanová, Velké Meziříčí

Text: Marie Ripperová
Foto: Tina Kárníková

DÍL 79: MARIÁNSKÝ SLOUP

Sloup se sochou Panny Marie byl na Horním městě postaven roku 1724.

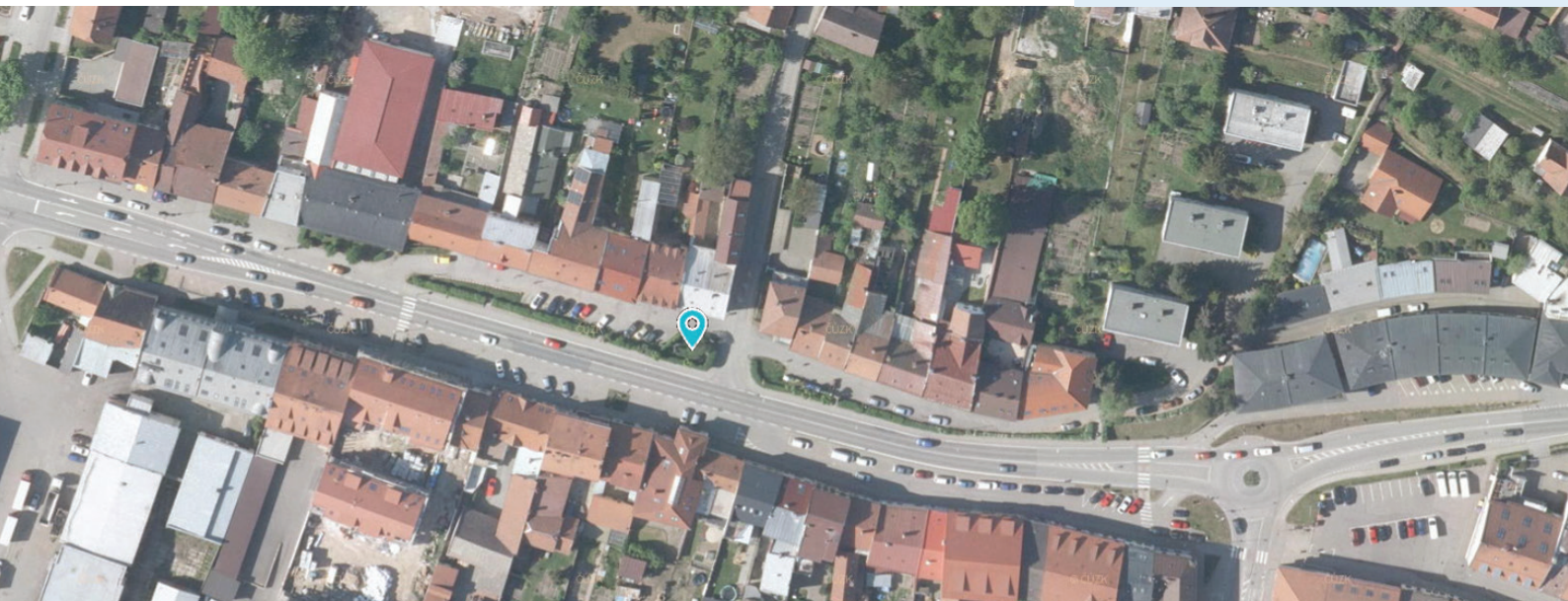
Každé pořádné město bylo v minulosti ozdobeno sochami. V 18. století vznikla řada soch i u nás. Náměstí ulicovitého typu na Horním městě, nynější ulici Hornoměstskou, zkrášlil v té době sloup se sochou P. Marie. Na jeho pořízení se složili hornoměstští sousedé, kteří práci zadali třebíčskému sochaři Štěpánu Paganovi.

Interaktivní mapa
památek ve městě:

MĚSTO POD LUPOU

KALENDÁŘ AKCÍ

KINO

Kinosál JC, Náměstí 17

9. 7. 2023, 19:00 hodin
To ty nosíš smůlu, láska

12. 7. 2023, 18:00 hodin
Spider-Man:
Napříč paralelními světy

13. 7. 2023, 19:30 hodin
Život pro samouky

14. 7. 2023, 19:30 hodin
16. a 23. 7. 2023, 19:00 hodin
26. 7. 2023, 18:00 hodin
Můžem i s mužem

15. 7. 2023, 19:30 hodin
28. 7. 2023, 19:30 hodin
Mission: Impossible Odplata
– První část

19. 7. 2023, 19:30 hodin
Insidious: Červené dveře

20. 7. 2023, 17:30 hodin
Mavka: Strážkyně lesa

21. 7. 2023, 18:00 hodin
Barbie

22. a 29. 7. 2023, 19:30 hodin
Oppenheimer

27. 7. 2023, 18:00 hodin
Strašidelný dům

30. 7. 2023, 19:00 hodin
Dvě slova jako klíč

Změna programu vyhrazena.

DIVADLO

29. 7. 2023, 15:00 hodin
Divadlo Kapsa
Velkomeziříčské kulturní léto

20. 8. 2023, 20:00 hodin
Zkrocení zlé ženy

13., 14. a 15. 10. 2023
Velký sál JC
Největší showman
Představení Divadla Ikaros

KONCERTY

8. 7. 2023, 20:00 hodin
Výstaviště Stránecká Zhoř
Pout'ová zábava (Adriana Rock)
9. 7. 2023 se zde koná pout'

VELKOMEZIŘÍČSKÉ KULTURNÍ LÉTO

8. 7. 2023, 20:00 hodin
Schelinger revival

9. 7. 2023, 19:00 hodin
Bluesrock company

14. 7. 2023, 20:00 hodin
Amaryllis

15. 7. 2023, 19:00 hodin
K nezaplacení (Mirek Paleček)

16. 7. 2023, 19:00 hodin
Pozemi

21. 7. 2023, 20:00 hodin
Milan Šáňa

22. 7. 2023, 20:00 hodin
Koňaboj

23. 7. 2023, 19:00 hodin
Gerald Clark blues band

28. 7. 2023, 20:00 hodin
Spolektiv

29. 7. 2023, 19:00 hodin
Honza Brož a Devítka

30. 7. 2023, 18:00 hodin
Dechovka Ladislava Prudíka

4. 8. 2023, 19:00 hodin
Gospel singers

6. 8. 2023, 19:00 hodin
Oliver

VÝSTAVY

Do 16. 7. 2023
Muzeum Velké Meziříčí
Výstava HAIKU

Do 16. 7. 2023
Galerie Stará radnice,
Žďár nad Sázavou
3 světy

29. – 30. 7. 2023
Jupiter club
Modelářský svět

Do 30. 7. 2023
Náměstí
Česká cena za architekturu
Výstava nominovaných

18. 8. 2023
Muzeum Velké Meziříčí
Vernisáž výstavy František
Harrach

RŮZNÉ

8. 7. 2023, 6:00 hodin
Rybník Zvondák, Jívoví
XI. ročník rybářských závodů

10. 7. 2023, 10:00 hodin
Malá scéna JC
Diskusní setkání se senátorem
Josefem Klementem
O rodině a důchodové reformě

do 10. 9. 2023
Otevřená věž na kostele
sv. Mikuláše

22. 7. 2023, 10:00 hodin
Dolní mlýn, Baliny 17
VI. ročník historických bicyklů
Historické úbory jsou vítané.

28. 9. 2023
Zájezd do Luhačovic
Odjezd 6:00 Novosady
Návrat 19:00/20:00 Novosady
Více ve webovém kalendáři akcí

PŘIPRAVUJEME

2. a 3. 9. 2023
Zámek VM

Historické slavnosti

15.–17. 9. 2023
Káva od srdce

7. a 8. 10. 2023
Dny otevřených ateliérů
na Vysočině

POUŤ

9. 7. 2023
Pout' ve Stránecké Zhoři

16. 7. 2023
Pout' ve Vídni

23. 7. 2023
Pout' ve Lhotkách

23. 7. 2023
Pout' v Jersíně

30. července 2023
Pout' v Osově

30. července 2023
Pout' v Kúskách

6. srpna 2023
Pout' v Oslavici

6. srpna 2023
Pout' v Závisti

Pravidelně aktualizovaný
kalendář akcí
naleznete na webu
www.velkomeziricsko.cz

